

شيعرى:

ئەم مائە مائە عومەرى خاوەرە

حەمەشوان شەریف

1996-1989

سوید - کونگیلف

Hamashwan1@hotmail.com

چامەى

گول و تەرم

رۆژى يەكەم

چ ماسىيەكى نەووسن بوو

ئاوى پروبارتى خوار دەوہ ؟!

چ ھەوريك بوو

خويىنى رژان بەسەربالاي بيكەننى نيوەرۇتدا

چ خۇرىك بوو

بەتاو سووتانى پرچەكانى كانىت

چ بياويكى گيل بوو

توانى لەپەنجەرەئاسنىنەكانى ئاسۆوہ

گول كچىنىت بوەرىنى و لەژىر پيىنى ؟!

ئاي شارەكەم

بىرمە وبىرم ناچى

چەند ئەسپىكى تووند رەوبويت

چەندبالندەيەكى لەبال بووى

شەو نەبوو

ئاوہشووشەيىيەكەى كانى عاشقان نەخۇيتەوہو

كەمى لاي ھەمەوخان دانەنىشى و

پاشان.....

كۆپەنئىركىزىكت لەگۈللە كچىك مارەدەكردو

بارانت بەدەميانهوه دەهيشتهوه ، ، .

بەلام ئاخ...ئەفسووس

ئەمىستا.....

نەو ئەسپە تووندەرەوھى جارائىت و

نە ئەو بالندەرەنگ كالى

بەى لەبال و

سەردانىكى نالى بكەى

ئەوتانى

پرچەكانت سپىن وەك وبەفر

بالەكانت دوودرەختى لق شكاون

هەنگاوەكانت

لەسپەرى دارەرپوتەكانى بن گۆمەكان دەچن

ئاي شارەكەم

با بەئاونگىك برژىمە سەر گۆرپتەو

داقنىشى

لەهەگبەى خۆشەويستى دا

چاوى مۇنالىزاي خۆشەويستى لەخۆرا دەرھىنا

بەفلچەكەى دەستى

ھەردوو چاوى لەنيوانى دوولئوى نا

نالى.....

بۆحەببەى خۆشەويستى

خۆرو مانگى

به‌ئەوينى يەكتەر دانا

ئەى من شىما

كچى قۆرەش

بووكى دزراو

دايكى گەورەم

كوپى شىعەرم

ساراو سالار

عازەبانى

پزگار حەسەن

ئەى من بۆكى ؟

شىما...هەناسەى من

تاجەگوللى چوارئاوتم

ئەى من بۆكى

بوئاسمانى خواو عەرزى فيرەون

شىعەرى پرسەدابېژم 1

يان بۆ باران ..!..

ئاخر وەرن بلىن

مەسىح

تەنيائىوارەيەك بەخاچەو دەبوو

بوئسبەى لىان كردهو

چۆن

تۆ بەو برين و زامەو ماويتەو

هەلواسراوى

بەخواجهوانە !!:

حكوم رانى ھەروائەبى

كابر ايەكى كەلەگەتى عەينەك لەچاوى شاعىرم دەناسى

ئەيوت پۆلە

حكوم رانى ھەروابوھو..... ھەروادەبى .

من پىشبينى دەكەم

وولاتەم لەبەفرو

سايەقەى سامال

لەئازادى و

ئەستىرەم شەل لەشەپ

من ئىستا

شەھىدىكى زىندوم

شەھىدەكان

چى لەنوسراوەكانى سەر پەرۆ جۇراوجۇرەكان بكات

كەتائىستا

دايكى شەھىدەكان ھەر بەبەرگى پەشەوھن

منالى شەھىدەكان

لەسەر شۆستەكاندا

قۆنەرەى بەناو شۆپشگىرەكان

بۇياخ دەكات.....

رۆژى دووھەم

ئاخر بلىن گەل بۇ بىيىتە خەلاتى رەنگ !

رەنگى نەبى لە كوردستان لەفارگۇنا سەركەكەوى و جىدەمىنى 2

شەھىد

پەيكەرىك لەخوين

جوانترين گول لەھەتاو

تەويلى سەربەرزى

ئاي شەھىد !

چ شۆرشىكى ئاودەژوبو

چ گۆرستانىكى بى گۆرپو و نىكردى ئەى بارانى ھەلەبجە

* * * *

دىسان سىروى بۇ ئازادى

كەھىچ بەختەوهرىكى نە گەياند

لەويندەر چرۆ دەدرىت لەدارو عەشق لەبەر پىي ھەتاودا سوتانىكى خەلوزىيە

لەنيوہپۆيى پۆژيكا

زىاتر لە پىنج ھەزار گولى دارچوالە و گولەگەنم بەعەترى فيرەون مردن

ئەلەين

پىكەوت شارى دابەكۆلياو ئەرخەوان كۆلانى ماتكرد

گەروى گەردونىك سورپا تا بە سەرما ئىخەى سىروشتى بدپىنى و

گول بەپىي خوى بچىتە گۆرەوہ

ئازادى چەند خەونىكى بەتالە لىرە

لیرە..... لەم ولاتە

ئاسۆ ھەتیویکی برسیە و

ھەژاران نانی دەدەنێ تا لەبرسا نەمرێ !

سەختە بیر چوونەوێ سنوورێ بزمار بەشوین پیکانیدا داکو ترایی ...!

خوین عەشق و ئازادی پر کرد لەپرەنگ

تالەسەر سەکۆکانی گۆرەپاندا دەرکەون

ھەتوانی زامیکە زام

دارستانی دارستانیەکە قوڵی برینمان

خەممان درەختی ئەستێرەییە و لەئاوابوندا ھەلێ

شارمان دەستیک بەپیکەنینەوێ کوشتی

ک و ش ت ی کوشت ...!،.

بیرتان دەخەمەوێ !،.

شارەزوری لای نالی ئاوینەییەکە تا ھەلەبجە پرچی دابھێنێ و 3

کانی عاشقان ژوانیکی تر پرەخسینی بۆ دلاری

ئازادی

چاویلکەییەکە کێ ھەییە شیعری بیکەسی* پینەخویندییەوێ !،.

سەختە بیر چوونەوێ بەفرێ نەھیلێ ھەنگاوبنێ

تا گۆل لەئەسێردا بروینی !،.

دەمیکە نالین ھەموومانێ لە تاریکیدا شارەدۆتەوێ

نەئەو واز لەئیمە دینێ و نە بەختیاری ئاوریکمان لێ ئەداتەوێ !،.

ئای .. ئازارەکانی سەردەم لوولت داوین تابیرکردنەوێمان

پرپی لەجۆگەلەلێ لیل و ھەنسک بەدیارمانەوێ دانیشی ..

چ مائوئرانىيەك دەگەيەنى

رېكەوت شارى دابەكۆلىيا و ئەخەوان رەنگى ماتكرد ...

رۆژى سىيەم

ستەمە بىرچوونەوھى بىرىك تاكەمەر قوتىدايىن ...

خەوتوان لە ئازادى دەدوین و مشتىان ھەر كراوھىە .!

چەند بەختى بېبەختە

منالانى سنورمان پىكەنىنيان ئاوينەيەكە لەبەرخۇرا ھاورىكنىن تا سووتان ..

لەنيوھپۆى رۆژىكا زياتر لەپىنچ ھەزار گول و شەونم

بەشەونمى خوا مردن !،،.

بەبىرى كىدادەھات

راوكەر بىننىنە سنورى ھەنگ و

ماسى بدەينە دەست نەھەنگ !،،.

بۇ ئالين خەوتوان لەئازادى دەدوین و موشتىان ھەركراوھىە .

ھەمەوخانى گەورەبونى مناليم و شىخ سمايلى گۆرستان

بەعەقلى كى رەوايوو دارستانى گر لەخۆى بەرداو گول بەچەپك بخريته گۆرەوھ !.

سەردەرناكەم لەم ولاتە

توپەدەبم و

با عازەبانى * شعريكى نوئ بۇ ھەلەبجەى دەسگىراني بنوسى

كەخۆى لەنىگارى كۆلانەكانى رەنگا مرد !،.

تۆ ئەلئى چى ئەنوسى ؟.

رېكەوت شارى دابەكۆلىياو سنەوبەرى زەرد بوو ، .

بەكر فەرەج ..دئزارى سوور

ھاوارتان کرد 4

تاكوڭلانهكان پر بوون لهقسه

تا بهردهكان بوون بهچاو

به چ ا و ...

چيتان بو نهگيرامهوه له مردنا

بو نهلقه و بازنى نهو شوخانه ده گريان

دلداره كانيان عاره قه يان زور بوكيشابوو

تا ببونه ده زگيرانيان .

نزار .. به كر .. دلزار

هه له بجه

جوانترين كچى كوڭلانى جوله كاكان شيرين *

من نهو بازنانهم

له دهستى نهو پياوه مل نهستوران ده داده دى

كه نازاديان خستيو به ناو تاو له وه ...! .

رۆښى چوارهم

باران ته ويلى دهر يا ده شوات

شه پوډ سهر له نوځ ليلى پروونده كات

سهول بهر پوځى دهر يا ده چي ته خوار

لاشه ي دهر يا شه قار .. شه قار زامدارو ليلى ده كات

ميژوو ..

ديسان په ربه يه كى هه له

لەياداشتى بوونا تۆماردەكات

خەون

بوون لەبىر دەكات

ئازادى خۆى ئەكاتە ملوانكەيەكى بەهاو

تەنيا بەخەلات بەگەوردەپياوەكان دەدرى :،!

بچوك پشتاو پشت قامچى بۆماوئەو

ئاخر وەرن بلىن ..

مىگەل و نىرگەل چى داوہ لەخەلاتى پرووت

ئىمە ئەسووتىين و بۆنى سووتان ناکەين

ئەى شەھيدانى گەوردەبووى پەرەكانى گۆل

تو رەدەيم و با

رەزگار حەسەن * 5

شيعرى بۆ دواھەناسەى ھەلەبجە بنوسى

كەتا ئىستاش لە گۆرا چاودشوشەيەكەشى ھەر ئەگرى و ھەر ئەگرى

كە خۆى تفى لەوپىكەوتە ئەکرد

تا شيعرەكانى لەناو قەفەزەى سنگى تارا* دا مرد ..

من ..

پەنجەكانم گومان چەقۆى لىداوہ و ئازادى داخى كردوم ..

تۆ ببينه ..

دارستانى لەگۆل گرى گرت و ھاوارى باران ناكات

چەند رىكەوتە خۆلەمىشى ئەم رىكەوتە بۆ با نەى برد

تا كورەى كانى عاشقان گرى شينى لەجەستەى بەردەدا

تا چزوى ئەودووپشكە لەناو بازنەيەكى خپى گراويا خۆى دەتۆپان ..!،.

ديسان

سرودى بۇ ئازادى كە ھىچ بەختە وەريەكى نەگە ياند .

شەروى .. شاھۇ .. بەمۇ

پرىسى * بەرد وەشىن

سەرى ئەم پىكە وەتە تان بۇ ھەر نەشكاند

تا پىنچ ھەزار بالندەى پەنكالە

تا پىنچ ھەزار پىكە نىنى جۇرا و جۇر

تا پىنچ ھەزار گول و تەرم

لە مەزارى بىخوایدە مردن ..

رۆژى پىنچەم

نیرگەزەكان گر مۆلەبوون

مەلەكان بەدەم باوہ دانەدانە وەرىن

درەختەكان چل بەچل پروتەنەوہ

كانیەكان چاویان کویر بوو

دەنگەكان کالبوونەوہ

تەرمەكان لەگەل گولەكاندا سووتان

دلمان لەنیشتیمان کەوت

لەناو دووسنورى نیشتیمانىكى پى خاوسدا بىزبووم لەداىكم

کورتر بووینەوہ لەپەنجەكانى سولتان

خالى بووینەوہ لەنیوہ ..

لاشەمان سەفەرىك بوو بۇ ھىچ

چاومان لەئىوارە رەشتەر دەپروانى

دلمان بیلیدان...

ديسان سرودیک له بیزاری ...

ئاخر وهرن بلین

نه ورؤز بؤ کوی بجی ؟!

که تریفه ی هه ناسه کانی خه لتانی مردن بوو بی

ناچار بهدم گریان وه به چه قوی خوی که وته گیانی سیبه ره که ی ،

تا پیکه وه تفيان هه لدا بؤ ته ویلی میمه ره کان

گونا هبوو گونا ه پیش مردنی

پیناسه ی کامه رانی بؤم جیهیلا ..!

له به ردهم من وخودا

به و ئیواره له ناو ئه ستیره مردو وه کانی ئه و مهمله که ته که دا

وهک باران له سه ر زهوی هه لده په پی

.....

جا چیمان نه دی چی .. چ ی ؟!..

رۆژی شه شه م

بهدم ئه م کۆ له گریان وه

ملی ئه م پێگایانه کۆی ده کردینه وه

سازان ...!

برینی ئه ومندا له چکۆ لانه ی به خویان و چراکانیانه وه تلیان ئه دا

بؤ ئه و کهنده لانه ی بروسکه ی خوا شه قی کردبوون

تادوا هه ناسه یان له ناو ئه و گهردا وه دا به موسیبه ت به خشی ...!..

عه نه ب ...!

تووله پێگا کانی دۆزه خ ملهقهوی

خەجالەتى ئەودايكانەى بەدووچاوى كۆپرەم
بەنيوەى لەشى سووتاوەووە عەودال ..عەودال
بەدەم رېگاوە قورپى لىۋارانەيان لەبرىنى كۆرەكانيان ھەلەسويى ..!

لەناو ئەو ھەوزە مل ئەستورەى شىخ دا
ئەو كىژانەم دەدەى پاكيژەى خۇيان بەخشيىو
بەو بەھەشتەى ئاۋاپاداشتى لەچك و نوونەييانى دايەو
لەدەرەوەى قوتابخانەكەى رېيى دۆزەخى ملەقەويا

ئەو پياۋانەم دەدى 7

ھاۋارى ئەو خوايەيان دەکرد
سەريان بۇ ئەو ئاسمانە بەرز دەکردەو
كەخۇى لەویدا مردبوو ..!
رۆحى ئەو پېخەمبەرە نازدارانەيان رادەوشاند

كەخۇيان ھەناسەيان خالى .. خالى و تەۋىليان پېرپ لەتەرىقى !.
ئەوسەيدانەيان بانگ كېشەدەکرد

كەبەخۇيان و مېزەرەكانيانەو سەرئايى دۆراندن كەوتىبون
كەنەيانەتوانى نزاكانيان بەدرەختى بەزەيدا ھەلبواسن ..!

مۆردانە!

شاي برىنى سوتان
جەھىلەكانى برىنى ھەمىشەيىم دلدارەكان تامى دلدارىتان نەکرد .
ئۆۋە بەو نەيىنەوۋە مردن
جا ئىمە چى مان نەدى چى چى ؟!

رۆژى ھەوتەم

پریس ..

دواھەنجیری تالترین وەرز

دوا دیداری ئەو مێرد منالانە ی لەسە کۆکانی ھەتیویدا

لەودایکانەدا پێرانی لەژێر دەستی چەپی گەرماو* دا مردن

تارادە ی ھەلمبوون ...،.

ئەو کچە قەیرانانەم دەدە ی وورد وورد لەژێر خەرەبەرەکانی نەورۆلدا*

بەھێستریاوە لەگەڵ گریانیک ی پێکەنیناویدا

مۆخیان بە بەردە نوژەکانەو دەنوسا!

زەلم!

پردی پەرینەوہ ی پرووناکی

بۆ بویتە تیکشکانی بالی نالی و سالم

نالی ..بەدەم یاسین خویندەنەوہو ئەو تەرمانە ی کۆدە کردەوہ

کەناسراوی حەبیبە بوون !.

ئاوی بەسە ی لیوی ئەومندا لانەدا دەپێژاند

کە دوورۆژ بوو مردبوون !!:

سالم ..بەرلەوہ ی جاریکی تر بمیشتەوہ

ووتی :

تازە نەبروام بەسەبری ئەیوب ماوہ و

نەیسفیش بەم دوو زێبرا یە دەدۆزێتەوہ 8

کەخۆیان چاوی یەعقوبیان کوێر کرد !.

برایمیش لەزەلکاوی ئەم ژەھرە ی بەر کەوتایە لەم شارەدا دەسووتا !!!:

گۆرانیش!

شیعریکی سریالی شکاوی دەنوسیەوہو

بئىدەنگ.. بەدەم گریانەو لەوینەکان پادەما و

لە بەردەم عومەرى خاوەردا نەوییهو نووچاوانى كۆرپەلەكەى سوووى لەلیۆهكانى و

سێبەرى جامەدانیهكەى عومەرى بەكەساسیهو

پێچا لە دلى و بردى و

پۆى...پۆى

بەرەو باخچەى پاشا و نەهاتەو و نەهاتەو

نە ئەو هیچى ووت و نەمن رستهيهكم رسته جزوورى ..!..

جا من چيم نەدى

چى ..چى !:

لەو ملەباریکەى رینگای عەبابەیلیی * دادەخست !

ئەو خێزانانەم دەبینى لە شەهیدان * دا

لەگەڵ تاريکیدا تیکەڵ دەبوون

بە سەماو پۆحيان ئەپرووی

ژمارەمان تادەهات کەمتر دەبوویهو

منیش بەدووچاوى دەرپەريومهو بۆ هەناسەيهک دەگەرام

تا لەهەورو ئەستێرەى ئەم گەمەى مردنەدا قووتارم !:

ژمارەيهک شتى ترم بينى !!!.

جا چيمان نەدى چى !:

ئێمە داستانى ئەودیرۆکانەبووين لەبەردەم ئاگردانەکانەو دەخوینراينەو

تاحةوتەمین شەو لەباوەشى سەرابا بووين

تا گەشتینە ئەو بەهەشتەى لەمێژە لەدووى کلێلەکیدە دەگەران !:

کلێلى دۆزەخيان بەقەد ژمارەى ئێمە هەبوو

بەملی ئێمەياندا هەلواسى !

بىرمە لە دۆخەخىكەوۋە چوڭىن بۇ دۆزەخىكى تر !..

رۆژى ھەشتەم

دىسان سىرودىك بۇ ئازادى

كەھىچ بەختەوۋەرىيەكى نەپزانە چاومانەوۋە !

دەللىم

9 ھەرچى بىكەن بۇ ھەلەبجەوۋە ئەنفال

ناگاتە ئەو چىركەيەيى مىنالىك لەباوۋەشى دايكىا گرمۆلەبوۋە و مرد .!:

ئاخر بللىن كى .. كى

ھاتەدىوۋەخانى ئەم گىرانەمان ..!

كى .. لەم وەرزە گەلەۋەرىنەماندا

گەلەي خۆي و پەرەكانى گۆلى دايىنى !.

كى .. كى بوو كى ؟!

بىكەنىنىكى پۈتتە دىلى تەنگمانەوۋە

مەراقىكى بۇ كەم كردينەوۋە

ئاخ .. دەرگاكان بەرپوى نىۋچەوانماندا داخراپوون ،

كۆللى ئىخەي پاۋەشاندىبوۋىن

لە موسىبەتى خۆمانا ، نەماندى باخىك بەكراسىكى سىپىەوۋە بى و

شتىك ، شتىك بللى بۇ دارو بەرد

نەماندى دارسىۋىك نەۋتى پەشىمانى بىكەتە ژىر خۆيەوۋە ..!..

نەماندى ، بۆنى ئاروو * و سىانيد *

بەشورەيىەوۋە قۇ بىرنن و ناۋى ئەو ۋلاتە كارمەندانەمان

بۇ بخاتە رىستەيەكى تەۋاۋى رىزمانەوۋە ،

نەيان تۋانى رىشىكى بوۋنەوۋە بوۋنمان لەۋشكىەوۋە سەۋز كاتەوۋە ..!..

تا گومان لە مرۆڤایەتی رابان نەژەنی !!!

تا لە پال خاچی سووردا تف پۆنەکەین

نەمان دی و نەماندی

پۆژنامەسەر خۆشەکانی ولاتی خۆزگەکانی یاسا

بکەوێت ژێر بالی پیرترین درەختی تالیماں ..!

نەماندی .. بارانیکیان دەممان تەپکات !

بەلام سەرما

لەناو چارۆکەیی ئەو قەرەچانەدا دەپاراستین !

ئەو قەرەچە پیرۆزانەیی ئایندە دەبینن و حەوسەلەیان بپری درۆ ناکات

لەمیژە ... دەستیان بۆخویندبوینەووە کە

شووشەییەک شەرابین و نیوەمان دەپژێ

کەپۆشنایی مانگیکی و لەتیکین بەئاسمانەووە ..!

خەوتوان لە ئازادی دەدوین و موشتیان هەر کراوێه !

دیسان ... دیسان

شەپۆلی ئەنفال هەلیکرد

دیسان .. برینی خوین لی پۆیشتووم شەلال بوو لەخوین 10

چاوەکانم بچ دەستەلات دەگریان ...

لە دوورەووە خەونم پێوەدەبینین

منیش ئەنفالیکم بەمانایەکی تر ..!

ئەنفال ..

برینەکانی دلم

دووھەمین داروخانی ئومیدی یەک قاچم

دلی ئەو دایکانەیی بە چاوەروانیەووە مردن

گەر نەش مردىن دەمرن !.....!

گەلەي ھەناسەكانى ئەو كچە گەرميانىانەي

بەتەنافى سوولتانهوۋە ووشك بوون ،...؟!!!!!!!.

كۆپەتاقگاۋىيەكانى ئەنفال

جوانترين دل بادىنان ..

زەردەشت كلۆ برىنەكانى رۆژھەلات

ئازاريكى بى ھەتوانم مەھاباد *

دواپۇشنای خۇزگەكانم سىۋوسىنان

تاكە ترين ھاوپىم ھەلەبجە

دايكى گەورەم ..!...!

رۆژى نۆيەم

لە شاشەي TV يەكى ناشىرىنەوۋە

لەقوتابخانەكەي سەنغورى كوليايدا *

ماچم بىنى ماچ ..! ماچ ، ماچى سوولتان !...!

ماچىك لەخاچ

ئەوماچەي برىنى كىرە ھىوام

ئەو ماچەي ھەندرىنى لەبەرچاوم كىرەسەحرا..

قەندىلى كەچەل كىرە لام

داربەپوى وشك كىرەپۇم

ئەو ماچەي ئىمەي بەخاچەوۋە ھىلايەوۋە

تائىستا لەژىر پەشمالى شورەيدا

لەژوورىكى مالى دلما لە سوچىكى تاريكىا

لەمىژومدا بۇ پۇمانىكم داناوۋە ..!

جارى ھىچى لەسەرنانوسم !،:

ئۆردوگاكانى غەريپىم

ناسكترين سەردەمەكانى ھۆشيارىم 11

تالترین وەرز

مەمكەياقوتەكانى گومان

شىعرە مردووەكانى ناو فەقيانەكانى دايكم

خۇلى ژەھراویم

من لیتره (لەسومەیه*)

ئەستیرەیهك پۆشنایى پى بەخشیم

دەستیک لەگۆرا دەریهینام

دلیک نیوہکەى ترى تەواو کردم

چرایەكى بەچلى شىعرەكانمەوہ ھەلواسى

جولویەكى خستە ھەنگاومەوہ ،

دارستانیک لەقسە

تیکشكانى لەمردن و

ئەنفالیک پر لەکورڈو

سىبەرىكى خەوالویى خۆم لەدرزەكانى مەلاو مێزەرەوہ

عەبارەشەكەیانم لاداو بۆ دوچاوى ئەستیرەكەم

وردورد باسکرد، كەلەخەفەتا من غەرقبووم ..،

لەئۆردوگاكانى دلى منا

ئەو خیزانانەم فیردەکرد

لەپەھیلەى ئەم تۆفانا لەمردن و ژماردى ئەم بارانا

دل و چاويان نه دهنه دهست وشك بوون!

رۆښ دهيم

گوله كاني شانزهى سى و

تهرمه كاني ئاوينه كان و برينى وهرزيكى شكوا

من سيبه رى نه وخه مه گه يوانه م

نه به پيگه نيين دهم و چاوم ده شورم و

نه له خه ونما به هار ده بينمه وه و

نه خوم دهممه به رده م و چاوى هه تاو و

نه گوماني گيرفانه كانم كاله ديته وه و

نه دل م نه رمه كات لي بووردن ...!..

12 ئيوه نهو بلويزه م گهر (مينه) * به پينج هزار كوني سه لوله كهى بتان ژهنى ..!

مه گهر (عادل) * له لهيلوكى شيته كاندا پاتان ژهنى

مه گهر زاتى پيروزي مه حوى بويزى و بتان دوينى ...!

13 ئيوه !

ماسيه كى نهوسن ئاوى پروبارى خواردنه وه

سولتانيكى بى ئابرو و

عه بايه كى رهشى زووخاو

له وه رزيكى گه نجيه تيدا گه لاكانيان تيكشكاند

كو لانه كانيان پامالى و لافاويكى مردنيشيان

لەپەیکەرئىكى مردو

لەشەپئىكى موتوربەدا سەرى ئىسماعىل يان بېرى!...!

ئۆمەش دەماودەم ئەتان گىراپەو و

ئەتان ووت :-

مەلىك تۇرا

گولئىك وەرى

دارىك گرىا

چىايەك مرد

خۆرىك دزرا

منالئىك مرد

شارئى كۆلى دابەكۆلىا و لەپىگا مرد

خەلكەكەشى بوون بەخۆرو

بوون بە مانگ و بوون بەباران

بوون بە باران

بۇ كىلگەكان

رۆژى يانزە و دوانزە يەم

لەناو بەفرى غەرىبىدا يەكە يەكە دەتواينەو و

لەناو شووشەى ولاتىكدا گەيىن ،

نىشتىمانمان دوولەت بوو

چراى چاومان نىوەى كەوتە ئىلەنىل

ئىتر داپراين

لههه ناسه کانی نه ورژو

ئيوارده قهره بالغه کانی ماله وده مان

له هاوړې شيرينه کانی بهر سه کوی مالی حاجی عارف* 13

داپراين له بهر د ، له ئاو ،

له دوو چاوی تري سوبحان ئاغا ، .

دهنگی هاته ناوه وه و وتی :-

خه وتوان له ئازادی ددوین و مشتیان هر کراوډیه !

دهنگی بهر زتر له ئیمه وتی :-!

له ژیر سایه ی ئه م دره خته زپه دا

بژی ئه و په گانه ی چله نیرگزه کانیان شکاندو

دایانه دم بایه وه . ،

بژی ئه و کورسیانه ی بهر زترن له بالای جوانی یاسا

با بمری نیش تیمان و

با بمری خه لک و ئه ستره ی خه ونه کان ، ..

من و ئیوه دلته نترین وهر زمان وهرزی شه په

وهرزی شه پ

سهرمان ورده گه لاوه ریوه کانی ساله کانه و

لاوازی دهستی شه پین ،

دلمان له پیکه له بزمار

پوچمان بهر پیی دوریه و

له ننیوانی نیش تیمانیکی زوخاودا

له توو پهت بووین.....

لە دەمى پاسارىەكانەو ە ئاھىك دەبىسترا !

لە دەمى برا شەھىدەكانەو ە دوارپۆژ

لە دەمى خوشكەكانەو ە وئرانەخاك

لە دەمى باوكانەو ە وەرزىك لەخوین

لە دەمى خۆمەو ە (ساموئىل بىكتىن) و

لە گۆدۆى چاوەرپوانىدا دەمرىن .. دەم رى ن .!

رۆژى سىانزەيەم

لە سايەى ەناسەكانى دوارپۆژىكى رووناكدا

خەوم بەترىفەو مانگى لەتەو ە دەبىنى

بەو ئەستىرانەى تۆزقالىك تروسكايان رشتبوو ە ناو تاريكىمەو ە

بەو ئىوارانەى خۆرى ەئلابو ەو ە

بەوشاخە ماتانەو ەى بروسكەش نەيدەجولان ، .

خەوم دەبىنى 14

بەوتەرمانەى نەگەرانەو ە بۆ ولاتى خەولىكەوتووم

بەو خىزانانەى دايكيان چاويان پربوو لەبىزارى و

هەلۆەرىن لەچاوەرپوانىدا و 15

نەگەيشتنەو ە بەبىنىنى كۆرپو كچى ئەنفاليان :!

بۆيە لەخەونمدا ئەم گۆرانىەم ووت :

سالانىكە زۆرتىنوو بووم بۆ ئازادى كوردوستانم

دارستانى دلى منىش شەپۆليەدا بۆ كەنارم

دارم سووتا مەلم تۆرا ، خۆزگەم گريا بۆ بەهارم

هەردووچاوم هەلۆەرىبوون بۆ بەهەشتى داروخاووم

كوردوستانم قىبىلەنوماي چاۋەكانى خۆرھەتاوم

من بەبى تۆ ماسىيەكم خۆم ئادەمە دەست نەھەنگم

سانا نىيە بىگىپمەۋە ئەم دىرۆكە مال ويرانەم

ئەم ئەنقالە سەرابەي من خىكانى بوو بۇ شارىكم

لەھەر كۆي ھەن ئەي كوردىنە پەيامەكەم پىتتان ئەلئ

چوارپىانەكەم لەئاسمانى ئازادىدا لەنگەر دەگرئ

ۋەك و كۆتر لەبالئەدا و بەئاسۆيدا بەرزبەرز دەفپئ

راناۋەستى تىنوۋى نابى لەگەل خۇيدا ئاشتى دىنئ

ئاشتى دىنئ .

رۆژى 14-15-16ى مانگ

لەسايەي مردنى دوو پەنگەۋە

ژورئ گەلا دەبنە كىل و

دەبنە ئاسمانىكى داخراۋى بى پىكەنىن

ئەستىرەي پەنجەكانى ئەم بايەي من

مل دەسوون لەچەقۆي گىرقانى گومان

ھاۋرئ ..ھەلۋەريۋەكانى سەفەرم

دارستانى چاۋەكانى زەربىيم دوودارلقى شكاۋن

دووبەردى سۈرى ژىرلىمىن 15

لە ولاتیکهوه

دهنگم بولبولی قهقهزی ژوریکه و

بهسته لهک هه ناسه ی بهستووم

کاتژمیری دلم دووخولهکی لاداوه لهبارانی تهمن

تاڤکه ی شه پۆلی نیگه رانیم له نیو باوهشی هه ورا پیده کات

چه ند روبرای چه ند جوگه له ی ئاوی چاوی ولاتی گول ئاوده دهن

تا پهنگی پهنگ بن ، ،

نا ببوورن

پهنگی پهنگ و پهنگی پهنگ

دورهنگی ناشیرین نه بوون بۆ شیعره کانم

به لام ئه میستا ..

پسته کانم دهشیوینن

ئهم پهنگانه تابووتیکی نهووسن بوون

له مهمله که تی هه ورمدا

له هه وره وه ترس و له منه وه که نارای قول

له منه وه گوله گهنمی چاوه پروانی

تا له ئه ستیره ی به فرا گول ده پروی !

له باره کیاهه تادوادای

خۆر له دیوه خانی لیلبووندا دانیشتووه و

پیکه نین له دوکانی مردندا

شیرینی به مندا لان ده فروشی !

مۆم له نیو سه ری تاریکی دا داده گیرسی و

گول له نیو مشتی باراندا ده پروی !

ھۆ ..دوو كورسى بۆش و

دوو ورگى تىر !...!

ئىۋە خەوتوى ژىر بالى ھۆبەن

چاوتان ناكەنەۋە

تابىدەنە ھەتاۋى ئەم سەرمايە

رۆختان نادەنە بەرسىيەرو

دەستان ناكەنە كلىتەي ھەتاۋى ھەتاۋ

ئىۋە بىدەنگ دەمرن !!!

ۋەك گۈلى ژوورەكەم تاجىم ھىلا بى ھەناسەدەمرن :! .

دەستم لەبرىنى ئەو ۋلاتە ھەلناگرم 16

بە خۋىن دەرشىمەۋە

تاگۋرى ھاۋرىكانم دەۋۆزمەۋە .

پرسەي ھەلپەرىن لەشادى گرياندا

دەكەمە گۈلى دەست خانى و پى يەللىم :

بىبات بۇ گۋرى زىن .!

دارستانى تەنگ لەنىۋ پوۋبارىكى قوۋلدا دەشارمەۋە

تا نەھەنگ لەزمانى ماسىم نەگات

گۈل لەسەر دەريا دەروىنم !

لق و پۋپى گۈل ناشكىت بەرەھىلەۋ تەرزە

ئەگەر گۈل بىت ..!

با ھەر تۆ ئاگات لىيىت ..

ئەقىن دلى بە بارانەۋەيە

منىش لە با*ى ھاۋرىم

سنورئ شوئن پیکانی به دهست دهری

تاویننه ی رهنگ

له سهه ر پشتی ده ریا نغو بکات

که چی ئەم نانوحانه نغو نابن ...!

لێت تیناگه م

دهم دهم ته مه ن ده ده یته بهر گرو

دهم دهم ته مه ن ده ده یته باران و

چیمه نی سه رتان بونی چی نادا ...! ها

بیرتان ده خه مه وه ...!

منالانی هه له بجه .. سیو سینان .. بادینان .. زهردهشت

قه راغی برین .. باوکتان

هه ر به بونی سیو و سیانید نه مرد !؟.

چۆن بونه وه به قوربانی دارستانی

سیاند و سیو و ئەنفال !؟.

هه گبه ی شانم نامه تان بوو

وهک ئاویننه ی ئەستیره یهک

دام به به ردی ناوچه یه کی ئەو خه رهنده ی *

ئهیوب سه بری تیداناکاو خو ی ده کوژی ،

دهستان مه خه نه ژیرچه نه

میژوی سنورتانم به به فر نووسیوه 17

قورئان رینادات بو بارانی بخوینمه وه

چرام داوه له پینج لق و به زمانی گه ل نویسیومه

هه تاوی ژیرده ریا نامری ...!

كەچى تارىكى پىم پىنات بۇ ھەتاۋى بنوسمەۋە

بەلگەنامەم پىيە بەبروسكەى ھەورا بۇتانى دەنىرم

تا لەۋىندەر

شەپۇل گۆر بۇ كەنەر لىداۋ تاڭگەش بۇ تەم

نامەى بەخىر ھاتنم بە با دا نارىدوۋە

بۇ ئاۋ ..بۇ خۇر ..

بۇ باران ..بۇ تارىكى

لەم چامەيەدا دانىشن

بەمنالانىشم ووتوۋە

بە پروتى لەبەر باراندا سەماى زۇربا بگىرن

بە دايكانىشم ووتوۋە

بچنە سەر گۆرى شەھىدەكانيان و

عيسا ئاسا فوو بەگەروياندا بکەن

تا زىندوۋدەبنەۋە

بە وشۇرپىگىرپانەش دەلىم

ۋەرن ئەۋ مەداليانە ۋەر گرن

لە ئاۋ ئەۋ دولىستەيەدا بەعسى نەبوون!!!!

*پەراۋىزەكان و پونكرىدەۋە و بەكار ھىنانى ناۋىكى زۇر لەم چامەيەدا لەيەكەم
رۇژەۋە تا شانزەيەم رۇژى ھەلەبجە .(ملەقەۋى ،پرىس ،نەۋرۇل .
مۇردانە،ھەمەۋغان، عەبابەيلى، كانى عاشقان ،باغچەى پاشا ،زەلم ،سەكۋى
حاجى عارف، گەرماۋ ،دەكەۋنە سەرو خوارى ھەلەبجەۋە .

نهورۆز چايچى : ئۇ زاتە پيروزە بوو لە دواى مردنى مائو منالەكانى بە ژەهرى
ئەو پۆژە . بەھيسترىاو بە چەقۇ خۆى كوشت ،

دلزار بەكر -نزار-جەلال عازەبانى پرزگار حەسەن -سالار و سارا پوھتى ئەدەبوو
ھونەرى ئەو شارەبوون

كە لەناو رەنگەكانى ژەهرى ئەو پۆژەدا مردن ،

- زۆر بەى كارەساتەكانم بەچاوى خۆم ديوە و وەك ئازار بەدلەووەیە و
لە دلى باوك يشما سى كۆترى ھەناسەى سىپى لەو شارەدا بە ناو ژەھرا فرين .
- ھونەى ئەم چامەيە دەگەریتەوہ بو سالەكانى 1989-1996 .چوار پۆژى
ئەم چامەيە لەسالى 1992-1993لە فيستيقالەكانى ھەلەبجەدا خوینراوہتەوہ .
-دەستكارى چامەكە كراوہ لە سالى 2004دا بەر لە چاپكردنى .